

Vlasti se hvataju u koštac sa problemom rada na crno

Uprava za inspekcijske poslove Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) je pojačala napore na kontrolisanju rada na crno. 'Vlada je pokrenula ovu akciju, jer je zacrtala ovaj problem kao jedan od prioriternih zadataka', kaže Kemal Đuliman, glavni federalni inspektor.

Centar za istraživačko novinarstvo (CIN) iz Sarajeva je u februaru ove godine objavio niz članaka o crnom tržištu rada. Istraživanje novinara CIN-a je pokazalo da više od 240.000 bh. građana rade na crno, te da im se ne uplaćuje zdravstveno i penziono osiguranje. Stručnjaci kažu da će negativne posljedice ovoga problema posebno osjetiti stariji radnici kada dođe vrijeme da odu u penziju.

Vlast je konačno odlučila da krene u akciju. Oko 150 inspektora posjetit će sve gradove u FBiH i raditi po 12 sati dnevno. Inspektorima neće biti unaprijed poznato koje poslovne subjekte će kontrolirati.

'Krajnji cilj je zaštititi poštene radnike od nepoštenih poslodavaca', kaže Đuliman. Zakonom je propisano da radnici koji rade puno radno vrijeme moraju imati status zaposlenih i imati pravo na penziju i zdravstvenu zaštitu. 'Treba omogućiti ljudima da ne rade na crno i da ne budu robovi raznoraznih poslodavaca. Kroz to će se i popraviti budžet', kaže on.

Federalna Uprava za inspekcijske poslove je do 22. juna ove zaprimila 9.500 žalbi zbog kršenja Zakona o radu. U julu će uslijediti inspekcije po tim žalbama, a ukoliko se dokaže kršenje zakona, bit će podnesene i prijave. Za poslodavce koji ne plaćaju doprinose za radnike predviđene su kazne u rasponu od 1.000 do 15.000 KM. Đuliman kaže da će određeni poslodavci biti kažnjeni zabranom obavljanja djelatnosti, te pečaćenjem

poslovnih prostorija.

Radnici na crno su u najvećem broju slučajeva osobe starosti od 18 do 35 godina, pokazalo je istraživanje koje je za potrebe CIN-a u decembru prošle godine proveo Prism Research na uzorku od 1.550 građana.

'Ideja za ovu akciju je postojala dugo i bilo je teško realizirati, jer nije bilo finansija', kaže Đuliman, koji smatra da je CIN-ovo istraživanje pomoglo da se ubra cijeli proces.